

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

ბრძანება N 2-1297

30/08/2021

ქ. თბილისი

ბოლნისის მუნიციპალიტეტში, შპს „RMG Gold“-ის კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავების (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „RMG Gold“-ის მიერ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ბოლნისის მუნიციპალიტეტში კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავების (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის განთავსება სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ბოლნისის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე და დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ტერიტორიაზე ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში.

2020 წლის 1 ოქტომბერს შპს „RMG Gold“-ის მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ბოლნისის მუნიციპალიტეტში კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავების (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (სკოპინგის დასკვნა N97 – 08.12.2020).

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შპს „RMG Gold“-ის სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავებაზე (კვარციტული მადნებიდან ოქროს ამოკრეფა გროვული გამოტუტვის მეთოდით) გაიცა ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №14 (30.01.2009) და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №2-329 (08.04.2020), ხოლო შპს „RMG Gold“-ის ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავებაზე გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №57 (27.08.2017) და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №2-329 (08.04.2020). 2020 წლის 14 სექტემბერს შპს „RMG Gold“-ის მიერ

წარმოდგენილი იყო განცხადება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების გაერთიანების მოთხოვნით, რის საფუძველზეც გაიცა შპს „RMG Gold“-ის კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავებაზე (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (21/09/2020 - ბრძანება N 2-836) 2009 წლის №14 და 2017 წლის №57 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნების საფუძველზე.

შპს „RMG Gold“ ახორციელებს კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავებას. კვარციტული მადნის გადამუშავება გროვული გამოტუტვის მეთოდით მიმდინარეობს 1996 წლიდან, ხოლო ბარიტის მადნის გადამუშავება იგივე მეთოდით კომპანიამ 2017 წლიდან დაიწყო. საწარმოს ამოქმედების შემდეგ, დაიწყო კვარციტული მადნების გადამუშავება, რაც ითვალისწინებდა კომპანიის სალიცენზიო ტერიტორიაზე, არსებული ფუჭი ქანების მე-2 სანაყაროზე გამოსატუტი მოედნის მოწყობას, კვარციტული მადნების სასურველ ზომებამდე დამსხვრევას, დამსხვრეული მადნების გამოსატუტ მოედნებზე გროვებად დასაწყობებას, გროვების ნატრიუმის ციანიდის სუსტი ხსნარით დასხურებას, დასხურებული ხსნარის შეკრებას და შემდგომ დამუშავებას. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე გადამუშავდა როგორც ტერიტორიაზე დასაწყობებული 12 მლნ. ტ. მადანი, ასევე, მადნეულის საბადოდან, პერიოდულად შემოტანილი კვარციტული მადნებიც და ტერიტორიაზე, გადამუშავდა დაქვემდებარებული გამოტუტული კვარციტული მადნის რაოდენობა დაახლოებით 30 მლნ. ტ-ს შეადგენს. საწარმოში წლის განმავლობაში შესაძლებელი იყო 3,5 მლნ. ტონა კვარციტული მადნის გადამუშავება. თუმცა, დროთა განმავლობაში დასაწყობებული კვარციტული მადნები შემცირდა და საჭირო გახდა ახალი რესურსების მოძიება. აღნიშნულის გათვალისწინებით, 2017 წლიდან (N57; 24.08.2017 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე) საწარმოს ტერიტორიაზე დაიწყო სს „RMG Copper“-ის კუთვნილი ბარიტის მადნის კუდების გროვული გამოტუტვა, აგლომერაციის გამოყენებით. დღეისათვის კვარციტული მადნებიდან ოქროს ამოკრეფის სიმძლავრეები შემცირებულია და დადგა გამოტუტული კვარციტული მადნების გადამუშავების საჭიროება, რის გამოც საწარმოში დაგეგმილია გამოტუტული კვარციტული მადნების გადამუშავება და ხელმეორედ გამოტუტვა. კვარციტული მადნების გროვების დასინჯვის შედეგების მიხედვით, ისინი ხასიათდებიან საკმაო პროდუქტიული შემცველობით, რაც საშუალებას იძლევა განხორციელდეს მათი განმეორებითი გამოტუტვა ციანიდის სუსტი (0.6-1.0 %-ანი) ხსნარით. ვინაიდან ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების აგლომერაცია და გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავება მიმდინარეობს კვარციტულ მადნებზე მოწყობილ საწარმოო მოედანზე, შესაბამისად გადამუშავებას დაქვემდებარებული კვარციტული მადნები მოქცეულია ბარიტის აგლომერაციის ტექნოლოგიური კვანძის და ბარიტის გროვული გამოტუტვის მოედნების ქვეშ. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული საქმიანობა მოიცავს საწარმოს ტერიტორიის ფარგლებში ბარიტის კუდების გადამუშავების მოედნის ადგილმონაცვლეობას, გროვული გამოტუტვის მოედნებზე არსებული (ძველი) გროვების გადამუშავებას, არსებული გამოსატუტი უჯრედების გამოყენებას, ასევე ახალი უჯრედების მოწყობას და ხსნარის დასხურებას საწარმოში უკვე მოქმედი ტექნოლოგიური სქემით.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია დაგეგმილი საქმიანობის ადგილმდებარეობის ალტერნატივები. საქმიანობის განხორციელებისთვის (კვარციტული გროვების გადამუშავება, ხელმეორედ გამოტუტვა და საბოლოო დეტოქსიკაცია) აუცილებელია ბარიტის კუდების აგლომერაციის ხაზის და გამოტუტვის მოედნის ალტერნატიულ ტერიტორიაზე გადატანა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საქმიანობის განხორციელების

ადგილის ალტერნატიული ვარიანტების შერჩევის ეტაპზე, ხელსაყრელი ტერიტორიის შერჩევისას განხილული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები: ტერიტორიის ფართობი, რელიეფური პირობები, საწარმოში არსებული ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის გამოყენების შესაძლებლობა, ასევე გამოსატუტი მოედნის ფსკერის მოსაწყობად ჩასატარებელი სამუშაოების მასშტაბები და არსებული გზების გამოყენების შესაძლებლობა. საქმიანობის განხორციელების ადგილის ალტერნატივების შერჩევის ეტაპზე განიხილებოდა სამი ალტერნატივა:

- პირველი ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში, შერჩეული ტერიტორია განთავსებულია ბარიტის კუდების გამოსატუტი მოედნის სამხრეთ-აღმოსავლეთით, ზღვის დონიდან 1025 მ სიმაღლეზე;
- მეორე ალტერნატივის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია შერჩეული იქნა ბარიტის კუდების გამოსატუტი მოედნის ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულებით, ზღვის დონიდან 1077 მ სიმაღლეზე;
- მესამე ალტერნატივის თანახმად, შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს ბარიტის კუდების გამოსატუტი მოედნის დასავლეთით, ზღვის დონიდან 1010 მ სიმაღლეზე.

სამივე ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში შერჩეული ტერიტორიები მდებარეობს დაბა კაზრეთის მიმდებარედ, მადნეულის საბადოს ტერიტორიაზე, შპს „RMG Gold“-ის საწარმოს ტერიტორიის ფარგლებში და წარმოდგენილია მაღალი ტექნოგენური ზემოქმედების მქონე ლანდშაფტებით. ტერიტორიებს აქვს წვდომა საწარმოში არსებულ ტექნოლოგიურ ინფრასტრუქტურასთან. ალტერნატივებში განხილული ტერიტორიების ნიშნულებისა და რელიეფის დახრილობის გათვალისწინებით, უპირატესობა მიენიჭა მე-3 ალტერნატივით გათვალისწინებულ ტერიტორიას, რომელიც სხვა ალტერნატიული ვარიანტებით განხილულ ტერიტორიებთან შედარებით, მდებარეობს უფრო დაბალ ნიშნულზე, სადაც გამოტუტული კვარციტული მადნების სიმძლავრე (ფენის სიმაღლე) დაბალია. შესაბამისად, ბარიტის კუდების ახალი გამოსატუტი მოედნის ქვეშ არ მოხდება გადაბრუნებას დაქვემდებარებული კვარციტული მადნების მნიშვნელოვანი რაოდენობის მოქცევა და კვლავ არ დადგება ბარიტის კუდების გამოსატუტი მოედნის გადატანის საჭიროება.

საქმიანობის განხორციელების ტერიტორიის დასავლეთით, საცხოვრებელი ზონის მიმართულებით, საწარმოს უკიდურესი საზღვრიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი (დაბა კაზრეთი) მდებარეობს ჩრდილო-დასავლეთით, დაახლოებით 3276 მეტრის დაშორებით. ტერიტორიიდან 935 მეტრში მოედინება მდ. კაზრეთულა, ხოლო 1 კმ-ის დაშორებით - მდ. ფოლადაური. გზშ-ის ანგარიშს თან ახლავს საკვლევი ტერიტორიის shp ფაილები (GIS კოორდინატებით).

კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავების (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) საწარმოს ტერიტორიაზე მდებარეობს გროვული გამოტუტვის მოედნები და მოწყობილია ტექნოლოგიური პროცესისთვის განკუთვნილი სრული ინფრასტრუქტურა, მათ შორის: ბარიტის კუდების აგლომერაციის უბანი, ოქროს სადნობი ხაზი, აუზების კომპლექსი და სადრენაჟო სისტემა. გროვული გამოტუტვის მოედნები მთლიანობაში ქმნიან 10-12 მ სიმაღლის იარუსებად ფორმირებულ სხეულს, რომლის საფეხურების საერთო სიმაღლე მერყეობს ზღვის დონიდან 980 მ და 1090 მ ნიშნულებს შორის. არსებული გროვების საერთო სიმაღლე შეადგენს 90-150 მეტრს. ბუნებრივი დახრის კუთხით 35-40°. გროვული გამოტუტვის მოედნების ტერიტორიაზე დაფენილია მაღალი სიმკვრივის პოლიეთილენის (HDPE) გეომემბრანა და მოწყობილია

გამოსატუტი მოედნები, რომელიც დაყოფილია უჯრედებად. ყოველ უჯრედში მოთავსებული მადანი გამოყოფილია სხვა უჯრედებისაგან დაახლოებით 0,5 მ სიმაღლის ჯებირებით. ხსნარი (ნატრიუმის ციანიდის სუსტი ხსნარი 0,6-1%), რომლითაც ხდება უჯრედზე მოთავსებული მადნის გამოტუტვა, გროვდება თითოეული უჯრედისთვის განკუთვნილი ზუმფების საშუალებით, ხოლო გადამგდები მილებითა და შემკრები არხებით მიემართება შესაბამის საწარმოო აუზში. საწარმოს ტერიტორიაზე ჯამში მდებარეობს 9 აუზი (ოქროშემცველი დატვირთული ხსნარის 3 აუზი 7622 მ³, 2500 მ³ და 2948 მ³ მოცულობებით, შუალედური (ნახევრად ნაჯერი) ხსნარის აუზი, მოცულობით 9126 მ³, ნეიტრალური (ფუჭი) ხსნარის 2 აუზი 10712 და 17574 მ³ მოცულობებით, სანიაღვრე/სარეზერვო მიმღები რეზერვუარი 46617 მ³ მოცულობით) და 2 ზუმფი.

საწარმოში კვარციტული მადნების და ბარიტის კუდების გამოტუტვა კვლავ დადგენილი ტექნოლოგიით განხორციელდება. გამოტუტული კვარციტული მადნების შემთხვევაში, საჭირო იქნება კვარციტული მადნების გროვების პერიოდულად აღება და დასხურების მიზნით სხვა უჯრედებში გადატანა, რისთვისაც გამოყენებული იქნება, როგორც არსებული უჯრედები, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში მოწყობა ახალი დასხურების უჯრედები. რაც შეეხება ბარიტის კუდებს, საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებულია ბარიტის კუდების გამოტუტვის მოედნის, აგლომერაციის ხაზის და ტექნოლოგიური დანადგარის მდებარეობის ცვლილება, რის შემდეგაც საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესები ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელდება (ტექნოლოგიური პროცესის და დანადგარების ცვლილება არ არის გათვალისწინებული). ბარიტის კუდების გადამუშავების უზანზე, შესაძლებელია ბექთაქარის საბადოდან მოპოვებული მადნის გადამუშავების შედეგად მიღებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავებაც. აღსანიშნავია, რომ ბარიტის კუდების უზნის წარმადობის გაზრდა არ მოხდება, ვინაიდან მისი წარმადობა დამოკიდებულია საწარმოში განთავსებული დანადგარების სიმძლავრეზე, რომლის ცვლილებაც ამ ეტაპისთვის გათვალისწინებული არ არის.

ბარიტის კუდების გამოტუტვის მოედნის ალტერნატიულ ტერიტორიაზე გადატანის შემდეგ, ახალ ტექნოლოგიურ უზანზე, გამოსატუტი მოედნების გარდა გათვალისწინებულია აგლომერაციის ტექნოლოგიური კვანძის და ბარიტის გამასაშუალებელი მოედნების გადატანაც. ბარიტის კუდების გამოსატუტ უზანზე დამატებით გათვალისწინებულია დაახლოებით 2500 მ³ მოცულობის დასხურებული ხსნარის შემკრები აუზის მოწყობა. ბარიტის კუდებისთვის ცალკე შემკრები აუზის მოწყობის საჭიროება ატარებს მხოლოდ ბარიტის კუდებიდან მიღებული ხსნარების რაოდენობის აღრიცხვის ფუნქციას. რაც შეეხება კვარციტული მადნების გამოტუტვას, მათ ცვლილებების გარეშე მოემსახურება არსებული ინფრასტრუქტურა.

გამოსატუტი მოედნების სრული ფართობი შეადგენს დაახლოებით 1079714 მ²-ს (107,97 ჰა), საიდანაც ბარიტის კუდების გამოსატუტი მოედნების გამოყოფილი ტერიტორიის ფართობი იქნება დაახლოებით 37000 მ² (3,7 ჰა) (ბარიტის უზნის საერთო ფართობია 66057 მ²), ხოლო საწარმოს ტერიტორიის დანარჩენი ნაწილი 1042714 მ² (104,27 ჰა) ფართობის ტერიტორია, სადაც არ არის განთავსებული ტექნოლოგიური და დამხმარე ობიექტები, გამოიყენება კვარციტული მადნების გამოსატუტად. კვარციტულ მადნებში განიხილება, როგორც საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებული გამოტუტული კვარციტული მადნები, ასევე სხვადასხვა საბადოებზე მოპოვებული კვარციტული მადნები.

კვარციტული მადნის გროვული გამოტუტვის საშუალებით გადამუშავების სიმძლავრე 2017 წლის გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, წლის განმავლობაში განისაზღვრა დაახლოებით 3 500 000 ტონით, ხოლო ბარიტული მადნების კუდების გადამუშავების სიმძლავრე - 2 000 000 ტონით. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების თანახმად, ბარიტის კუდების

გამოსატუტი მოედნის მოწყობის და გამოტუტული კვარციტული მადნების გადაბრუნების პროცესის დაწყების შემდეგ, კვარციტული და ბარიტული მადნების გადამუშავების საპროექტო სიმძლავრეები შეიცვლება, კერძოდ კვარციტული გამოსატუტი მადნის წარმადობა იქნება 8 500 000 ტონა (3 500 000 ტონის ნაცვლად) წელიწადში, ხოლო ბარიტის - 1 250 000 (2 000 000 ტონის ნაცვლად) ტონა წელიწადში. აღნიშნული ხაზები იმუშავებს წელიწადში 365 დღის განმავლობაში. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ არის დაკავშირებული სამუშაო საათების და სამუშაო ადგილების რაოდენობის ცვლილებასთან. საწარმოში ტექნოლოგიური ციკლი განხორციელდება 24 საათის განმავლობაში უწყვეტ რეჟიმში.

კვარციტული მადნების გროვების გადაბრუნება იწარმოებს ექსკავატორის საშუალებით ბურღვა-აფეთქების გარეშე. მოპოვებული მასის ახალ მოედანზე გადაზიდვა მოხდება ავტოთვიტმცლელებით. გროვების გადაბრუნება განხორციელდება დამუშავების ტექნიკური ოპერაციების გეგმის შესაბამისად. გამოტუტული კვარციტული მადნის გადამუშავების ტექნოლოგიური სქემა მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: გამოტუტული მადნების ექსკავაცია, მადნის შტაბელებად დაწყობა, ოქროს გროვული გამოტუტვა ციანიდის გამომტუტავი ხსნარით, ოქროს სორბცია გროვული გამოტუტვის ხსნარიდან აქტივირებულ ნახშირზე, ოქროს ელუირება ცხელი ციანიდ-ტუტე ხსნარით, ელექტროლიზი, ნახშირის რეგენერაცია, დორე შენადნობის მიღება.

შპს „RMG Gold“-ის ტერიტორიაზე მდებარეობს სხვადასხვა მოცულობის 12 რეზერვუარი, ტექნიკური, დაბალი და მაღალი შემცველობის ხსნარების შესანახად. ასევე საყდრისის ტერიტორიაზე განთავსებულია სუფთა წყლის, მაღალი, საშუალო და დაბალი შემცველობის და ავარიული რეზერვუარები, რომლებიც გამოიყენება საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების წარმოებისათვის. კვარციტის ოქროს ამომკრეფი ქარხნის მიმდებარე ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს ნატრიუმის ციანიდის წყალთან შეზავების საამქრო, სადაც ხორციელდება ნატრიუმის ციანიდის წყალთან შეზავება, აღნიშნული ნაზავის შემდგომი გამოყენების მიზნით. ნატრიუმის ციანიდის წყალში შეზავებისას, წარმოიქმნება ციანიდის წყალბადის მომწამლავი და ფეთქებადი გაზი. გამომდინარე აქედან აუცილებელია რომ, უპირველეს ყოვლისა განხორციელდეს კაუსტიკური სოდის წყალთან შეზავება, წინასწარ დადგენილი დოზით. მხოლოდ ამ პროცესის დასრულების შემდეგ შესაძლებელია რომ განხორციელდეს ნატრიუმის ციანიდის მიღებულ ნაზავთან უსაფრთხო შერევა. აღნიშნულ ტერიტორიებზე წარმოდგენილია საგანგებო ვითარების პირობებში გამოსაყენებელი პერსონალის თავშეყრის ადგილი. ტერიტორიაზე ასევე წარმოდგენილია შესაბამისი ხანძარქრობის საშუალებები.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლის აღწერა და საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა. ბარიტის მადნების გამოტუტვის მოედნების ცვლილების შემდეგ, როგორც აღინიშნა ბარიტის აგლომერაციის და გამოტუტვის ტექნოლოგიური პროცესები უცვლელი დარჩება. ბარიტის მადნის კუდების გროვული გამოტუტვის ტექნოლოგია მოიცავს: მადანის კაზმვას, მადანის მოგუნდავებას, მადანის დაწყობას შტაბელებად, დასხურების სისტემის მოწყობას და გამოტუტვას ციანიდის ხსნარით, გამოტუტვის ხსნარების შეგროვებას, ბარიტის მადნის კუდების ახალი გროვული გამოტუტვის უბნის შემადგენლობაში იქნება შემდეგი ძირითადი განყოფილებები: მადანის მიღებისა და გასაშუალოების კვანძი, მადნის მოგუნდავებისა და დაწყობის კვანძი, კონვეირებით მადნის ტრანსპორტირების და შტაბელის მოწყობის განყოფილება, სამადნო შტაბელის მორწყვისა და ხსნარების შეგროვების განყოფილება.

საწარმოში, გამოტუტული კვარციტული გროვების გადაბრუნების პარალელურად, გაგრძელდება როგორც ბარიტის კუდების აგლომერაცია და გამოტუტვა, ისე სხვადასხვა

საბადოებიდან შემოტანილი კვარციტული მადნების დამსხვრევა, გროვული გამოტუტვის მოედნებზე დასაწყობება და დასხურება. გროვული გამოტუტვის ტექნოლოგიურ პროცესში მეორადი კვარციტული მადნები სამთო მოპოვებითი სამუშაოების განხორციელების შემთხვევაში გაივლის დამსხვრევის ფაზას ტერიტორიაზე არსებულ სამსხვრევ კვანძზე. გროვული გამოტუტვის მოედნებისთვის ოპტიმალურია მადანი, რომელიც დამსხვრეულია 20 მმ-მდე ფრაქციებად. მსხვრევის პროცესი მოიცავს ორ ეტაპს. საწყის ეტაპზე მოხდება 100 მმ ზომის ფრაქციებად მსხვრევა, ხოლო შემდეგ ეტაპზე - 20 მმ-მდე.

საწარმოში წყალი გამოიყენება საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. ტერიტორიაზე წყლის მიწოდება ხდება ბოლნისის წყალმომარაგების სისტემიდან, სს „RMG Copper“-ის სამთო გამამდიდრებელი ქარხნის წყალსადენი მილის სატუმბო სადგურის საშუალებით. დაგეგმილი საქმიანობა არ ითვალისწინებს წყალმომარაგების ქსელის ცვლილებას.

რაც შეეხება ჩამდინარე წყლებს, საწარმოში წარმოიქმნება საწარმოო-სანიაღვრე და სამეურნეო-ფეკალური წყლები. საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები იკრიბება დახურულ სისტემაში (გროვული გამოტუტვის ტექნოლოგია უზრუნველყოფს ყველა ხსნარის სრულ შიდა ცირკულაციას და აქედან გამომდინარე, სისტემიდან არ ხდება ხსნარის გადინება) და ჩაედინება ავზში, საიდანაც, ასევე დახურული ციკლით გამოიყენება გამოტუტვის ხაზში საჭიროების მიხედვით, აორთქლებული წყლის შესავსებად. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები საწარმოს ადმინისტრაციული ბლოკიდან ჩაედინება ორ სეპტიკურ რეზერვუარში, საიდანაც წყლების გატანას ხელშეკრულების საფუძველზე უზრუნველყოფს შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაცია. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად ზემოქმედება ზედაპირული წყლის ობიექტზე მოსალოდნელი არ არის.

დაგეგმილი საქმიანობა არ ითვალისწინებს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობას. არსებული ტექნოლოგიური ხაზის ახალ ტერიტორიაზე გადატანა არ საჭიროებს მასშტაბურ სამშენებლო სამუშაოებს. პროექტით გათვალისწინებულია მხოლოდ არსებული დანადგარების დემონტაჟი და გადატანა ახალ ტერიტორიაზე, რისთვისაც გამოყენებული იქნება სატვირთო ავტომობილები და ამწე მექანიზმები. სამშენებლო ბანაკის მოწყობა დაგეგმილი არ არის. საწარმოს ტერიტორია უზრუნველყოფილია მისასვლელი გზებით. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების სავარაუდო ხანგრძლივობაა 3 თვე.

გზმ-ის ფარგლებში შესწავლილია საქმიანობის განხორციელების გარემოს თითოეული კომპონენტის ფონური მდგომარეობა. იდენტიფიცირებულია როგორც მოწყობის, ისე ექსპლუატაციის ფაზებისთვის მოსალოდნელი გარემოზე ზემოქმედების წყაროები, ზემოქმედების რეცეპტორები და დასახულია ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს ტერიტორიის 500 მ-იან რადიუსში (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული ადგილმონაცვლეობის ტერიტორიიდან 2 კმ-ის დაშორებით) მდებარეობს სს „RMG Copper“-ის სანაყაროები და გამამდიდრებელი ქარხანა. აღნიშნულიდან გამომდინარე კუმულაციური ზემოქმედება განხილულია სს „RMG Copper“-ის საწარმოსთან მიმართებაში. გზმ-ის ანგარიშში კუმულაციური ზემოქმედება შეფასებულია საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის, ხმაურის გავრცელების და სატრანსპორტო ნაკადების გაზრდის კუთხით.

ბარიტის კუდების აგლომერაციის და გამოტუტვის მოედნის ალტერნატიულ ტერიტორიაზე გადატანა მოითხოვს დაახლოებით იგივე რაოდენობის სატრანსპორტო საშუალებების და ამწე მექანიზმების გამოყენებას, რაც საჭიროა დღეის მდგომარეობით მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების ეტაზე, აღნიშნულიდან გამომდინარე დანადგარების დემონტაჟისა და ახალ ტერიტორიაზე მოწყობის სამუშაოების განხორციელების ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში მოსალოდნელი ემისიების სახეობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების გაზრდა არ არის მოსალოდნელი. ბარიტის კუდების აგლომერაციის და გამოტუტვის მოედნის ალტერნატიულ ტერიტორიაზე გადატანის შემდეგ, ტექნოლოგიური პროცესები ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელდება. რაც შეეხება კვარციტული მადნების გადაბრუნებას, გამოტუტული კვარციტული მადნების გადაბრუნების პროცესი ითვალისწინებს აღნიშნული მადნების ექსკავაციას და სხვა გამოსატუტ მოედანზე გადატანას. გამოტუტული კვარციტული მადანი არ საჭიროებს მსხვრევას, რაც საშუალებას იძლევა გაიზარდოს გამოსატუტი მოედნების დატვირთვის სიჩქარე და მადნის გამოტუტვის წარმადობა. იმის გათვალისწინებით, რომ გადაბრუნებას დაქვემდებარებული მადნის ტენიანობა მაღალია, ემისიების მატება გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, არ იქნება მნიშვნელოვანი. გარდა ამისა, საწარმოში ასევე გაგრძელდება სხვადასხვა საბადოებზე მოპოვებული კვარციტული მადნების დამუშავება და დამსხვრევა, რაც დაკავშირებულია ატმოსფერულ ჰაერზე დამატებით ზემოქმედებასთან. საწარმოში ასევე ფუნქციონირებს ოქროს ამომკრეფი ქარხანა და საწარმოო წყლების აუზები. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებს აგრეთვე წარმოადგენენ აირადი დამაბინძურებლები და მტვერი, რომლებიც წარმოიქმნება დიზელის საწვავის წვის დროს ისეთი მექანიზმებიდან, როგორცაა ექსკავატორები, დამტვირთველები, ბულდოზერები და გრეიდერები, აგრეთვე საავტომობილო მანქანები, ბოილერები და დიზელ-გენერატორები. ყველა ეს საქმიანობა იწვევს როგორც მტვრის, ასევე აზოტის, გოგირდის, ნახშირბადის ოქსიდებისა და ჭვარტლის ემისიას. საწარმოში გათვალისწინებულია ატმოსფერული ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის თვალსაზრისით სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებების ნუსხა, როგორცაა: დასხურების მოედნიდან ატმოსფერულ ჰაერში ციანწყალბადმჟავას აორთქლების შემცირების მიზნით, ნატრიუმის ციანიდის სუსტ წყალხსნარს ემატება კალიუმის ტუტე და მასში წყალბადის მაჩვენებელი $pH=10,5$ ფარგლებში არის შენარჩუნებული. დასხურების ხსნარის ტუტე გარემო ხელს უშლის გროვებიდან და დასხურების ხსნარის ავზებიდან აორთქლებას. რაც შეეხება გამოსატუტ მოედნებზე გროვების და შტაბელების მოწყობის ეტაპზე მტვრის გავრცელების შემცირებას, მადნის ტენიანობად განისაზღვრა 10 %-ზე მეტი, რაც მინიმუმამდე ამცირებს მადნის დასაწყობების პროცესში მტვრის გავრცელებას, ხოლო დასხურების შემდეგ აღნიშნულ გროვებში ტენიანობის მაჩვენებელი კიდევ იზრდება. გარდა ამისა, საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული სამსხვრევი დანადგარები (მაქსიმალური წარმადობით 156 ტ/სთ) აღჭურვილია მადნის დანამვის სისტემით და სამსხვრეველას მიეწოდება ტენიანი მადანი, რაც მადნის მსხვრევის პროცესში მნიშვნელოვნად ამცირებს მტვრის გამოყოფას. რაც შეეხება გზებზე ამტვერების შესამცირებელ ღონისძიებებს, პერიოდულად ხდება სპეც-ავტოტექნიკით გზების მორწყვა/მორეცხვა. გზმ-ის ანგარიშსა და თანდართულ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში ასახულია დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შედგენილობა, რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შეწონილი ნაწილაკები, ჭვარტლი, არაორგანული მტვერი (20-70% SiO_2 შემცველობით), აზოტის ოქსიდები, ნახშირბადის ოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი, გოგირდწყალბადი, ნაჯერი

ნახშირწყალბადები (C12-C19), ნაჯერი ნახშირწყალბადების ნავთის ფრაქცია, ციანწყალბადმჟავა, კაუსტიკური სოდა, კადმიუმი, სპილენძი, დარიშხანი, ნიკელი, ვერცხლისწყალი, ტყვია, ქრომი, თუთია, სელენი. გაბნევის ანგარიშის თანახმად, რომელშიც ფონად გათვალისწინებულ იქნა გაფრქვევის მაჩვენებლები სს „RMG Copper“-ის საწარმოდან, არცერთი აღნიშნული მავნე ნივთიერების, მათ შორის, ჯამური ზემოქმედების მქონე მავნე ნივთიერებების, კონცენტრაცია, როგორც საწარმოდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე, ასევე უახლოეს მოსახლესთან (3276 მ) არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დასაშვებ ნორმებს. გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში განსაზღვრულია, ასევე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგის საკითხები და წარმოდგენილია ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის პროგრამა ცხრილის სახით, სადაც მოცემულია ინსტრუმენტული გაზომვების სიხშირე, პუნქტების დასახელება, მონიტორინგის კომპონენტები და კონკრეტული ადგილმდებარეობა.

ბარიტის კუდების აგლომერაციის და გამოტუტვის მოედნის ალტერნატიულ ტერიტორიაზე გადატანის პროცესში და ექსპლუატაციის ფაზაზე ადგილი ექნება ხმაურის გავრცელებით გამოწვეულ ზემოქმედებას. მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების წყაროებს წარმოადგენს სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტრანსპორტი და ტექნიკური დანადგარები, ხოლო ექსპლუატაციის პერიოდში ძირითადი ხმაურწარმოქმნელი პროცესია მადნების ექსკავაცია და ტრანსპორტირება. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების ძირითადი წყაროები იქნება: გამოსატუტ მოედნებზე მოძრავი სატრანსპორტო საშუალებები, ბარიტის კუდების აგლომერაციის კვანძი, სამსხვრევეების უბანი და ოქროს ამომკრეფი ქარხანა. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია გაანგარიშება, რომლის მიხედვით უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან ხმაურის დონე არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს. საწარმოში მომუშავე პერსონალი აღჭურვილია სმენის დამცავი საშუალებებით.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი აქვს როგორც სახიფათო, ასევე საყოფაცხოვრებო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. შპს „RMG Gold“-ის საქმიანობის შედეგად ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელია საწარმოო უბნებიდან, რომელთა შემადგენლობაში შედის: ოქროს ამომკრეფის კვანძი, ციანიდის ხსნარის მომზადების კვანძი (შემრევი), ოქროს შემცველი ხსნარების მართვის აუზების კომპლექსი, სასაწყობე კომპლექსი, აგლომერაციის კვანძი, დამხმარე საამქროები, საოფისე კონტეინერები და სასადილო, სამსხვრევი კვანძი, სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების ორი უბანი. საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება ხდება შესაბამის კონტეინერებში. აღნიშნული სახის ნარჩენების გატანა ხდება მუნიციპალური დასუფთავების სამსახურის მიერ. სხვა სახის ნარჩენების მართვა ხდება ნარჩენის სახეობების მიხედვით. სახიფათო ნარჩენები დროებით თავსდება დახურულ კონტეინერებში, რომელიც გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციას.

საწარმოს ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა პრაქტიკულად არ გვხვდება და დაგეგმილი საქმიანობა არ ითვალისწინებს ახალი ტერიტორიებს ათვისებას. შესაბამისად, საქმიანობის განხორციელების ეტაპზე ნიადაგზე ზემოქმედების რისკები არ არსებობს.

იმის გათვალისწინებით, რომ დაგეგმილი სამუშაოების განხორციელება გათვალისწინებულია შპს „RMG Gold“-ის სამუშაო ტერიტორიების ფარგლებში. საქმიანობა, მატერიალური კულტურის ძეგლებისა და არქეოლოგიური მნიშვნელობის ადგილებზე ზემოქმედებას არ მოახდენს.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საკვლევი ტერიტორია წლების მანძილზე განიცდიდა ანთროპოგენურ დატვირთვას. ტერიტორიაზე გვხვდება ტექნოგენური ლანდშაფტი,

სადაც წარმოდგენილი არ არის მცენარეული საფარი. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროცესში ფლორისა და ფაუნის წარმომადგენლებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. გზმ-ის ანგარიშთან ერთად წარმოდგენილი shp ფაილების გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ წარმოდგენილი 310708 კვ.მ ფართობი, რომელიც საპროექტო ტერიტორიაზეა მოქცეული, „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, წარმოადგენს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყეს და აღნიშნულ ტერიტორიაზე სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს 2020 წლის 29 ივლისის N 1291/ს ბრძანებით სს „RMG Copper“-ზე 20 წლის ვადით გაცემულია სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობის უფლება. აგრეთვე, საპროექტო ტერიტორიაზე, სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ქვემო ქართლის სატყეო სამსახურის ბოლნისი-დმანისის სატყეო უბანში 54330 კვ.მ მიწის ფართობზე, ასევე სს „RMG Copper“-ზე, 2020 წლის 2 ივნისის N 746/ს ბრძანებით 20 წლის ვადით გაცემულია სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობის უფლება. ხოლო საპროექტო არეალში მოქცეული ტერიტორიებიდან 5491 კვ.მ. ფართობის მქონე ტერიტორიაზე ეროვნული სატყეო სააგენტოს 2021 წლის 9 ივლისის N 1102/ს ბრძანებით სს „RMG Copper“-ზე 10 წლის ვადით გაცემულია განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყით სპეციალური სარგებლობის უფლება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სს „RMG Gold“-ის მიერ სამინისტროში დამატებით წარმოდგენილ იქნა სახელმწიფო ტყის ფონდით სარგებლობის უფლების ფარგლებში, აღნიშნულ ტერიტორიებზე საქმიანობის განხორციელების თაობაზე სს „RMG Copper“-თან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია საკვლევი ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები. ჩატარებულმა კვლევებმა აჩვენა, რომ შერჩეულ ტერიტორიაზე არ აღინიშნება საშიში გეოდინამიკური პროცესები. შურფების გაყვანის პროცესში გრუნტის წყლები არ გამოვლენილა. საინჟინრო-გეოლოგიური თვალსაზრისით, საკვლევი ტერიტორია მიეკუთვნება II (საშუალო სირთულის) კატეგორიას.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზმ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ბოლნისის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. გარდა ამისა, საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია განთავსდა ბოლნისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში. ვინაიდან საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში სხვადასხვა პერიოდში მოქმედებს სხვადასხვა სახის შეზღუდვა, კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით, 2020 წლის 18 სექტემბერს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელდა ცვლილება (<https://matsne.gov.ge/document/view/4994730?publication=0>), რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პანდემიის/ეპიდემიის დროს, ქვეყანაში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების შესაძლებლობას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 29 მარტს webex-ის აპლიკაციის საშუალებით. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ბოლნისის მუნიციპალიტეტის, შპს „RMG Gold“-ს, ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლები, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების

ანგარიშის მომზადებაში მონაწილე პირი და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვის მსვლელობისას ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელი ითხოვდა ერთ-ერთ დამსწრე პირს (რომლის იდენტიფიცირებაც ვერ მოხერხდა) დაეტოვებინა საჯარო განხილვა. ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა სამინისტროს წარმომადგენელს გააცნო 2020 წელს გამოქვეყნებული ორჰუსის კონვენციის ყაზახეთის რეკომენდაციები დისტანციური ფორმატით შეხვედრების ჩატარების შესახებ. მან აღნიშნა, რომ რეკომენდაციის თანახმად, საზოგადოებას უნდა შეეძლოს ინფორმაციის მიღება ყველა იმ პირის შესახებ, ვინც მონაწილეობს ვირტუალურ მოსმენაში და დამსწრე პირები უნდა იყვნენ იდენტიფიცირებადი. სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ თუ ზემოაღნიშნული პიროვნება არ დააფიქსირებდა ვინაობას, სამინისტრო ვერ გაითვალისწინებს მის შენიშვნებს და აქვე აღნიშნა, რომ ზემოაღნიშნული პიროვნება ხელს არ უშლიდა საჯარო განხილვის ჩატარებას და არ არღვევდა საჯარო განხილვის დღის წესრიგს და აღნიშნულ პირს უფლება ჰქონდა მოესმინა საჯარო განხილვის სხდომა და განმარტა, რომ საჯარო განხილვა ღიაა და საზოგადოების ნებისმერ პირს შეუძლია საჯარო განხილვაზე დასწრება. სამინისტროს წარმომადგენელმა ყურადღება გაამახვილა საჯარო განხილვის წესზე (საჯარო განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება №2-94), რომლის მიხედვით სამინისტროს წარმომადგენელი უფლებამოსილია, გააფრთხილოს წესრიგის დამრღვევი პირი, ხოლო განსაკუთრებულ შემთხვევაში - გააძევოს სხდომიდან საჯარო განხილვის დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების შემთხვევაში“. ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლის გარდა, საჯარო განხილვაზე დამსწრე სხვა პირების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

გზშ-ის ანგარიშს თან ახლავს საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

ზემოაღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ბოლნისის მუნიციპალიტეტში, შპს „RMG Gold“-ის კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავების (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს შპს „RMG Gold“-ის კვარციტული მადნებისა და ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გადამუშავებაზე (გროვული გამოტუტვის მეთოდით ოქროს ამოკრეფა) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ გარემოს

დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 21 სექტემბრის N 2-836 ბრძანება (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N 14 და N57);

4. შპს „RMG Gold“-მა საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
5. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული და წარმოქმნილი სახიფათო ნივთიერებების დაღვრის რისკების პრევენციული და სალიკვიდაციო ღონისძიებები;
6. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების და ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების დაცვა;
7. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად. ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
8. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ადმინისტრაციული მიწერილობით განსაზღვრული თითოეული ვალდებულების შესრულების მიზნით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაციის/დოკუმენტაციის სამინისტროსთან შეთანხმება და საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული დოკუმენტის შესაბამისად;
9. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნედლეულის ტრანსპორტირების გეგმა-გრაფიკის სამინისტროსთან შეთანხმება, სადაც განისაზღვრება ღამის საათებში ნედლეულის ტრანსპორტირების აკრძალვის საკითხი;
10. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გათვალისწინებული სამუშაოების დაწყებისა და დასრულების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
11. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
12. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „RMG Gold“-ს“;
13. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „RMG Gold“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
14. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ბოლნისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
15. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-

12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'L. Davitashvili', written in a cursive style.

მინისტრი